

PO SPALIO VĒLIAVA

LKP ROKIŠKIO RK IR RAJONO DŽDT ORGANAS

Nr. 82 (1720)

1958 m. spalio mėn. 15 d., trečiadienis

Kaina 15 kap.

Visas jėgas — rudens darbų užbaigimui

Rajono kolūkiuose šiuo metu vyksta užbaigiamieji darbai. Daugelyje iš jų baigtas nuimti vasarą, sparčiai kasamos bulvės, aramos dirvos, tvarkomas linų derlius. Deja, apžvelgus šiuo metu vykdomų darbų eigą, matyti, kad eilėje rajono kolūkių rudens darbai suvėlinami. Kai kurių kolūkių valdyboms galvoja, kad skubintys nėra ko, užteks laiko sudoroti derlių, nukasti bulves, cukrinius runkelius, o linus sutvarkyti, arli dirvas iš viso nėra koskuoti. Šie darbai, esą, neabejgs, nieko blogo neatsitiks, kad jie truputėlį ir ilgiau užsitęs. Tokia pažūra į neatidėliotinus rudens darbus yra labai nešeimininkiška, ir galia, kad dar yra taip galvojančių žmonių mūsų kolūkiuose.

Užsukime į „Pergalės“, „Nemunėlio“, „Pirmyn“ kolūkius. Čia mes pamatysime laukuose nenuimto net varpinio vasarą. Tai rodo, kad šių kolūkių valdybos nesiskubina užbaigti rudens darbus, gyvena su ta diena.

Bulviakasis yra svarbiausias šio laikotarpio darbas. Deja, rajono kolūkiuose jis dar per lėtai vyksta. Marytės Melnikaitės vardo „Naujo gyvenimo“ ir eilėje kitų kolūkių bulvės vos pradėtos kasti. Daugelio kolūkių valdyboms, matyt, tautka, kad bulves nukastų šefai, neįtraukia į šį darbą visų kolūkiečių. Materialinio paskatinimo priemonės taip pat mažai panaudojamos, o kai kuriuose kolūkiuose jos taikomos neteisingai. Kai kuriuose kolūkiuose, kaip „Nemunėlio“,

„Pirmyn“, yra dar nerautų linų. Tai neabejotinas apsilaidimas. Linus reikia greičiau baigti rauti ir nedelsiant iškulti bei pakloti ar pamerkti. Bet koks delsimas sutvarkyti derlių neša kolūklams rimtus nuostolius. „Jaunosios gvardijos“ kolūkyje linai nurauti. Tačiau jie tebėra lauke — netvarkomai, neklojami. Kolūkyje buvo nusiattyti terminalai linams sulvarkyti, pagal šiuos terminus brigadininkai jau seniai turėjo imtis priemonių linų klojėjimui bei tolesniam apdirbimui, bet šie darbai vis atidėloti. Nerangiai linų derlių tvarko „Naujo gyvenimo“, „Pilies“, „Duokiško“ ir daug kitų kolūkių. Linų šukavimui nepanaudojamos mašinos, kurios RTS guli visai be jokios naudos.

Rajono kolūkliai smarkiai atsileka rudens arime. Tik maža dalis dirvų, kurias reikia suarti iš rudens, suartos. O „Nemunėlio“, „Žvaigždės“ kolūkliai rudens arimo dar nepradėjo. Tuo tarpu į slėsnines ir šlapenes dirvas dirva iš dienos vis sunkiau jelti. Dėl suvėluoto rudens arimo susidaro rimtas pavojus uždelsti sekančių metų pavasario sėją, o tuo pačiu ir gauti gerą derlių.

Bulviakasis, rudens arimas, linų derliaus sudorojimas — štai pagrindiniai rudens darbai šiuo metu kolūkiuose, kuriuos be jokio delsimo šiuo metu reikia kuo sparčiausiai atlikti. Šiems uždaviniams įvykdyti kolūkių valdybos turi skirti visą dėmesį ir jėgas.

Derlių greit nuims

Vežimas po vežimo, tona po tonos keičia bulvės ir kolūkių kaupus. Liudo Girso vardo kolūkio antroje laukininkystės brigadoje kasami paskutiniai bulvių hektarai. Pagal lauko darbus brigada pirmąją kolūkyje. Čia galutinai baigti nuimti pašariniai runkeliai. Dar diena, kita ir bus nukastos bulvės. O sodinta jų nemažai — apie 19 ha. Štai kodėl ir stengiasi N. Sidirkevičius

ir J. Streikus nuo pat ryto atarti daugiau vagų. Neatsitėka ir kašėjos. Kolūktietis J. Braželiene, U. Štlokaitė, O. Lasinskienė ir daugelis kitų dirba nuoširdžiai, sąžiningai. Kasdien į laukus išėina 20–25 žmonės.

— Dirba kolūkiečiai, skystis negalima, — sako brigadininkas drg. Gradedkas. — Visas derlius netrukus turi būti kolūkio aruoduose.

E. Mezginaitė

SU BRANDOS ATESTATAIS — Į KOLŪKĮ

Visa tai prasidėjo vieną šitų metų vakarą, kada Obelių rajono Antazavės vidurinės mokyklos abiturientai šventė savo šimtadienį. Vistie kalbėjo apie besistartinančius išleidžiamuosius egzaminus, svarstė, ką veiks gavę brandos atestatus. Daugelis abiturientų pareiškė norą padirbėti porą metų gamyboje. Pokalbyje dalyvavo ir svečiai, kurių tarpe buvo to paties rajono V. Kudirkos vardo kolūkio pirmininkas Algirdas Bagdonas. Štai jis pasiūlė nors ir visai išleidžiamajai klasei atėti dirbti į jo vadovaujamą kolūkį.

— Vietos užteks, — pasakė pirmininkas, — ir darbo atsiras! Atėjo vasara... Į Vinco Kudirkos vardo kolūkį su brandos atestatais rankose atvyko de-

šimt jaunuolių ir merginų.

Įsikūrę sename name ant Čičirio ežero kranto, jaunieji naujakuriai patys jį sutvarkė, išdžė sienas, įrengė virtuvę. Leokadija Pupeikytė ėmėsi „atsakingų“ virėjos pareigų. Buvę mokyklos auklėtiniai sudarė kolūkyje atskirą „abiturientų brigadą“, vadovaujamą Rimanto Urbono, ir kartu su visais kolūkiečiais aktyviai įsijungė į darbą. Vasaros lauko darbų įkarštyje ši žvalųji jaunimą galima buvo pamalyti visur: piovejų gretose, kluone ant preslo, vaikus taisyti kolūkio kelius, mergaitės beraunantias linus (žiūr. nuotr.). Jaunųjų kolūkiečių knygelėse pastebimai auga darbdarbių skaičius.

„Abiturientų brigados“

nariai moka ne tik šauniai dirbti, bet ir įdomiai praleisti savo laisvalaikį. Kartu su kolūkio jaunimu jie aktyviai dalyvauja meno saviveikloje. Vietos septynmetės mokyklos patalpose saviveiklininkai mokosi lietuvių liaudies dainų ir šokių. Neseniai jie pradėjo repetuoti B. Dauguviečio pjesę „Žaldokynė“.

Savo buvusius auklėtinus retkarčiais aplanko Antazavės vidurinės mokyklos matematikos mokytoja Angelė Litinskaitė. Ji pasikalba su jais, pataria, kaip geriau pasiruošti stoti į aukštąją mokyklą. O norinčiųjų toliau mokytis „abiturientų brigados“ narių tarpe yra. Buvusi mokslo pirmūnė, dabar „virėja“ Leokadija Pupeikytė svajoja mokytis Kauno medicinos mokykloje, brigadininkas Rimantas Urbonas nori studijuoti lietuvių kalbą. Praeis pora metų, ir šie sutvirtėję gamyboje ir apsišprendę jaunuliai galutinai pasirinks savo gyvenimo kelią.

M. Baranausko tekstas ir nuotrauka.



Mūsų skaitytojų reportažas

„Aš atsikėliau anksti rytelį“...

Rytuose pradeda rauti aušra, viena po kitos gėsta žvaigždės. Kur-ne-kur rytmečio vėjelio genami plaukia pilki debesėliai. Pragydo gaidžiai, skelbdami, kad jau neužilgo prasidės nauja diena.

Koks saldus rytmečio miegas! Ypač prieš saulei tekant. „Nemunėlio“ kolūkio III brigados kolūkiečio Aleinikovo troboje jau dega žiburys. Pasirodo, tokį ankstyvą rytą čia jau nebemiegami. Diktė Marytė ruošiasi į fermą karvių melžti.

Vargu, ar atsiras kolūkyje žmogus, kuris nepažintų šios darbščios, tamsiaplaukės, vėsia linksmos mergaitės. Kiekvieną rytą ji, pasikinkius arklį, skuba į fermą. Dardėdamas vežimas

įrieda į fermos kiemą. — Labas rytas, Maryt, anksti atsukėjai, — šypsosi fermos sargas Timofiejėvas.

— Labas, labas, — atsako melžėja ir, vikriai iššokusi iš vežimo, paima milžtuvę, bidonus, prieina prie ramiai atrajojančios žalos karvės.

— Na, kelkis, „Žibute“, laikas tave melžti, — kalba Marytė, švelniai glostydama žalajai kaklą.

Netrukus baltos pieno čiurkšlės ima tekėti į kibirą...

— Greita, greita, — šneka sau Timofiejėvas,

Jiezno rajone prie Verkės upės baigta statyti Jundeliškų tarpkolūkinė 200 kilovatų pajėgumo hidroelektrinė.

Nuotraukoje: naujos hidroelektrinės mašinų skyrius. M. Ogajaus (ELTA) nuotr.

žiurėdamas į jaunąją melžėją, — o dar ir metų nėra, kaip atėjo dirbti į fermą. Anąkart, girdėjau, kontoroje kalbėjo, kad Marytė iš kiekvienos karvės spalio 1 d. jau primelžė po 928 kg pieno, o dirba tik nuo šių metų balandžio mėnesio. Šaunuole!

A. Norkus



Dvidešimt dienų anksčiau negu pernai pradėjo šių metų cukraus gamybos sezoną Paventų cukraus fabrikas. Įmonėje gerai suremontuoti visi įrenginiai, gauta eilė naujų mašinų. Pradėjo dirbti 3 naujos pusiau automatinės centrifugos, 2 runkelinių smulkinimo mašinos ir kiti įrenginiai. Įdiegus naują techniką, pakils cukraus kokybė ir 10 procentų daugiau bus pagaminta produkcijos.

Sitikdamas partijos XXI suvažiavimą, fabriko kolektyvas įsipareigojo metinį gamybos planą įvykdyti iki gruodžio 16 d. ir išleisti 20 tūkstančių centnerių cukraus viršum plano.

Nuotraukoje: įmonės vyriausias chemikas Terešė Krūminienė ir pamainos chemikas Marija Konovalova tikrina naujo derliaus cukraus kokybę.

V. Bražo (ELTA) nuotr.

Nauji leidiniai

Valstybinė Politinės literatūros leidykla išleido rinkinį „Leninas — revoliucinės propagandos meistras“. Knygoje spausdinamos ištraukos iš Lenino kalbas girdėjusių amžininkų atsiminimų, o taip pat kai kurios jo kalbos, cituojamos atsiminimuose.



Svarbi ideologinio darbo sritis

E. ZALUBAITĖ
LKP rajono komiteto sekretorė

Nauji mokslo metal partinio švietimo tinkle šiemet prasideda didžiulio darbo žmonių politinio ir gamybinio pakilimo aplinkybėse. Tarybų Lietuvos darbo žmonės ruošiasi garbingai sutikti TSKP XXI suvažiavimą, Tarybų valdžios paskelbimo ir pirmosios proletarinės revoliucijos Lietuvoje keturiasdešimtmetį.

Išaugęs politinis komunistų ir visų dirbančiųjų sąmoningumas reikalauja lanksčios politinio švietimo sistemos, aukšto idėjinio-teorinio užsiėmimų tygio. Norint užtikrinti ir viena ir kita, būtina tinkamai organizuoti mokymąsi, parinkti tam darbui pasirengusius propagandistus.

Partijos rajono komitetas, ruošdamasis naujiems mokslo metams, rimtai ėmėsi darbo ir numatė priemones partiniam—propagandiniam darbui pagerinti.

Remiantis LKP CK IV plenumo nurodymais dėl ideologinio darbo pagerinimo, rajone sudarytas platus ir įvairus politinio švietimo tinklas. Prie pirmųjų partinių organizacijų sudarytos 4 politinės mokyklos, 3 rateliai politinių žinių pagrindams nagrinėti, 23 rateliai TSKP istorijai, 4—einamajai politikai nagrinėti. Grupė atsakingų darbuotojų nagrinės marksizmo-leninizmo klasikų veikalus, veiks 3 nuolatiniai seminarai TSKP istorijai, politinių žinių pagrindams ir einamosios politikos klausimams nagrinėti.

Laukininkystės brigadų brigadininkų, žemės ūkio specialistų politinio-dalykinio lygio kėlimui rajone organizuoti nuolat veikiantieji seminarai einamajai politikai ir žemės ūkio ekonomikai nagrinėti, o taip pat ir kitos politinio mokymo formos.

Be to, eilė rajono komunistų, kaip kolūkių pirmininkai, partinių organizacijų sekretoriai ir kiti atsakingi darbuotojai, mokysis rajono ekonominėje mokykloje. Nemažas skaičius komunistų, neturin-

čių vidurinio išsilavinimo, šiemet jau mokosi darbo jaunimo vidurinėje mokykloje.

Dauguma pirmųjų partinių organizacijų, kaip „Nemuno“ fabriko, Rokiškio tarybinio ūkio, „Šetekšnos“, „Ragelių“ kolūkių, atliko didelį darbą ruošiantis naujiems mokslo metams, todėl žymiai geriau susikompleksiavo politinio švietimo tinklas, atsižvelgiant į komunistų, ir partinio aktyvo politinio švietimo interesus.

Tačiau taip yra ne visur. Rajkoopsąjungos, Panemunėlio tarybinio ūkio, „Pirmyn“ kolūkio partinės organizacijos dar nebaigė kompleksuoti politinio švietimo ratelių. Žmonės čia parinkti, bet daugelį iš jų reikėtų nukreipti į bendro lavinimosi mokyklas. Šių partinių organizacijų sekretoriai drg. drg. Kasimovas, Čyptys, Vedeika neskyrė štam klausimui rimto dėmesio ir nenukreipė komunistų į bendrojo lavinimosi mokyklas.

Tinkamas politinio švietimo tinklo sukomplektavimas—viena klausimo pusė. Labai svarbu, kad užsiėmimai vykėtų organizuoti, aukštu idėjinio lygiu. O tai priklauso nuo ratelių ir seminarų vadovų pasiruošimo, partinių organizacijų kontrolės, visokeriopos pagalbos jiems suteikimo. Rajono partinė organizacija išaugino daug puikų propagandistų—komunistų, uoliai vykdančių šį sunkų ir kartu garbingą įpareigojimą, skiriančių visas jėgas marksizmo-leninizmo idėjų propagandai. Iš tokių ratelių vadovų reikia paminti drg. drg. J. Pranckūną, F. Semionovą ir daug kitų. Labai gerai, kad propagandiniame darbe tiesioginiai dalyvauja žmonų, organizacijų vadovai. Štai, pavyzdžiui, „Nemuno“ fabriko direktorius drg. Kakliauskas ėmėsi vadovauti pramonės ekonomikos rateliui.

Kartu su propagandistų kadru gerinimu partijos rajono komitetas numato iš pagrindų pagerinti propagandistų seminarų darbą. Jei iki šių mokslo metų kiekvienos konkrečios mokyimosi formos ratelių vadovų grupel vadovavo vienas žmogus, kuris vienas nepajėgdavo tinkamai sutvarkyti darbo su propagandistais, nepajėgdavo pabuvoti jų užsiėmimuose, tai dabar politinio švietimo kabinete be seminarų vadovų sudaryta 10 žmonių neatsitinių lektorijų grupė. Ši grupė visapusiškai padės propagandistams. Į propagandistų seminarus bus kviečiami ūkiniai vadovai, kurie informuos apie ūkinę padėtį rajone ir t. t. Numatytos priemonės visapusiškai pagerinti seminarų darbą. Neseniai, mokslo metų išvakarėse, buvo surengtas propagandistams seminaras, skirtas LKP 40-mečiui. Be tiesioginės teorinės ir metodinės pagalbos ateltyje, remdamesi propagandistų patyrimu, kiekvieno užsiėmimo metu kelsime vieną ar kitą užsiėmimo pusę, dalinsimės patyrimu.

Ratelio ar seminaro vadovas negali apsiriboti susitikimu su savo klausytojais vien užsiėmimų metu. Jis privalo domėtis jų darbu, gyvenimu. Tai įgalins žymiai geriau, konkrečiau pasiruošti kiekvienam užsiėmimui.

Dideli ir atsakingi yra partinio švietimo uždaviniai šiais mokslo metais. Jie bus sėkmingai išspręsti, jei šį svarbi ideologinio darbo sritis bus visų partinių organizacijų, jų sekretorių, aktyvo dėmesio centre.

Trumpai

Salų žemės ūkio technikumui agronomijos kurso moksleiviai „Jaunosios gvardijos“ kolūkio IV brigadoje nukasė 19 ha bulvių. Gerai padirbėjo moksleiviai K. Jančys, A. Krišūnas, V. Bieliauskas ir kiti.

R. Šinkūnas

★

„Šetekšnos“ žemės ūkio artėlės statybininkų brigada, vadovaujama Jono Tįušo, baigia statyti didžiulę šimto vietų kiaulidę. Dabartiniu metu čia vyksta paskutiniai lauko ir vidaus darbai.

Nuotraukoje: naujosios kiaulidės pastatas.

A. Kalvaičio nuotr.

★



Maskvos automobilių gamykla šiais metais pagamins virš plano 2000 lengvųjų automobilių „Moskvic“. Nuotraukoje: svarbiausiame gamyklos konvejeriye. Pirmame plane geriausias surinkėjas komjaunuolis Aleksandras Aksionovas. V. Chuchlajeva (TASS) nuotr.

Ataskaitos ir rinkimai komjaunimo organizacijose

Dirbta per mažai

Pirminės organizacijos ataskaitiniam susirinkimui stropiai ruošėsi Salų žemės ūkio technikumui komjaunuoliai. Darbo buvo nemažai. Reikėjo kruopščiai išanalizuoti organizacijos veiklą per praeitą laikotarpį.

Ir štai—ataskaitininkams susirinkimui. Ataskaitą padarė technikumui pirminės komjaunimo organizacijos sekretorius drg. Staikūnas. Jis smulkiai išnagrinėjo komjaunimo organizacijos darbą. Sekretorius pabrėžė, kad baigęs technikumą, kiekvienas moksleivis turi ne tik

gerai panaudoti praktikoje įgytas žinias, bet turi būti ir geru aktyvistu, organizatorium. Naudingi moksleiviams buvo suorganizuoti knygų aptarimai, kursiniai vakarai ir t. t. Jų dėka grupės įgaudavo savarankiškumo. Buvo įsteigtas choras, tautinių šokių ratelis.

Tačiau mažai dėmesio buvo skirta moksleivių pažangumui. Argi nereikėjo blogai besimokančius komjaunuolius apsvarstyti?

Pasitaikė girtavimo faktų. Kalta ir komjaunimo organizacija, kad per mažai dėmesio skyrė moksleivių laisvalaikio praleidimui.

Per žiemos semestro egzaminų sesiją buvo leidžiami pažangumo lapeliai. Tačiau pavasario egzaminų metu tai buvo užmiršta. Mažai dirbta su grupėmis, nesąjungintu jaunimu.

Iš eilės grupėgų pasisakymų matyti, kaip jie stengėsi duoti atskaitą remdamiesi tik tuo, kiek pas juos grupėse buvo pravesta susirinkimų. Tačiau, ko tik tie susirinkimai turėjo reikšmę—neanalizuojama. Dažniausiai grupėgai pasirenka temas jau nuvalkotas, nieko bendro neturinčias su šiuo dienų gyvenimu.

Didelę klaidą darė organizacija, kad dirbo per daug atitrūkusiai nuo viso gausaus moksleivių kolektyvo.

Pirminės darbas buvo įvertintas patenkinamai. Tai rodo, kad buvo per mažai dirbta, per mažai nuveikta.

B. Ramulis

ŽINIOS

apie bulvių derliaus nuėmimą ir rudeninio arimo darbus rajono kolūkiuose 1958 m. spalio 10 d.

(plano vykdymas procentais)

Eil. Nr.	Kolūkio pavadinimas	Rudens arimas	Nukasta bulvių
1.	Liudo Geros v.	9,7	43,9
2.	„Naujas gyvenimas“	21,6	20,7
3.	„Nemunėlis“	—	53,1
4.	Marytės Melnikaitės v.	3,2	13,3
5.	„Pergalė“	17,5	38,3
6.	„Pilis“	42,4	37,5
7.	„Pirmyn“	28,3	50,0
8.	„Rageliai“	6,4	26,6
9.	Salomėjos Nėries v.	16,7	49,0
10.	„Socializmo kelias“	20,0	40,0
11.	„Tarybų Lietuva“	4,1	26,5
12.	„Tikroju kelias“	10,0	42,0
13.	„Žvaigždė“	—	44,4
14.	„Artojas“	53,7	30,1
15.	„Atžalynas“	7,4	33,3
16.	„Duokiškis“	20,0	30,0
17.	„Gegužės Pirmoji“	24,7	68,0
18.	„Jaunoji gvardija“	26,2	46,6
19.	„Lenino kelias“	11,8	34,0
20.	Mičurino v.	15,0	42,5
21.	„Šetekšna“	22,3	30,0
22.	„Už taiką“	9,5	53,3
23.	„Vylurys“	12,8	28,8
24.	„Žalgiris“	37,1	39,5
Viso:		18,4	36,7

Keletas komjaunimo veiklos bruožų Rokiškyje ir Dotnuvoje

(Tęsinys iš Nr. 78)

Pradžioje narių buvo tik keletas, bet metų pabaigoje komjaunimo organizacija Rokiškyje pasidarė skaitlinga. Jos branduolį sudarė J. Čepas, P. Masulis, P. Sklėrius, Daukša-Paškevičius, J. Bulavas, aš ir kiti.

Greta nelegaliai veikusių komjaunimo kuopelės buvo suorganizuota Rokiškio gimnazijoje legaliai veikianti aušrininkų organizacija, į kurią buvo priimami pažangesni moksleiviai. Čia mes aušrininkų priedangoje galėjome naudotis vieša tribūna ir kiek galime skiteisti moksleivių tarpe komunistinę propagandą. Be to, čia galėjome daryti airanką komunistinio jaunimo

Doc. M. MICKIS
Pirmosios komjaunimo konferencijos dalyvis

eilų papildymui. Tuo metu Rokiškio aušrininkų organizacija buvo savotiškas komjaunimo filialas. Lietuvos buržuazijai su Antantės imperialistų pagalba 1919 metais pasmaugus Tarybų valdžią Lietuvoje, komunistiniam jaunimui, kaip ir Lietuvos Komunistų partijai, teko nueiti į pogrindį. Tačiau, nežiūrint slautusios žiaurios reakcijos, komjaunimo veikla nesustipnėjo.

Perėjus į nelegalią padėtį, darbą reikėjo pertvarkyti. Pirmiausia, reikėjo laikytis griežtos konspiracijos ir sustiprinti ryšius su Komunistų partija. Pirmieji

iš partietų narių, kurie su mumis palaikė glaudžius ryšius ir daug padėjo, pamokydavo, buvo Paliepis-Pajarskas, Kirstukas ir kiti. Tai buvo užsigrūdinę revoliucinėse kovose žmonės. Kiek vėliau susirišome su komjaunimo centro vadovybe. Nuo tada nuolatine mūsų viešnia ir vadovė buvo Eugenija Tautkaitė, kuri į mūsų eiles įnešė daug jaunuoliško gyvumo, entuziazmo. Mūsų veikla plėtėsi. Be moksleivių kuopelės buvo suorganizuota ir Rokiškio dvaro darbininkų komjaunimo kuopelė. Moksleiviai-komjaunuoliai sudarė lektorijų būrį, kurio nariai su paskaitomis bei pranešimais aptankydavo Kraštų, Rokiškėlių, Obeltų,



„Naujo gyvenimo“ kolūkyje lėtai kasamos bulvės

Anksti atsikėlė pradėjusį pirmadienį trečios laukininkystės brigados brigadininkas Smalsiys. Dar žemę gaubė nakties tamsa, o jis jau aplankė visus brigados kolūkiečius.

— Pamteghostme, kai bulves nukasime, — kalbėjo jis kolūkiečiams.

Dar nespėjo brigadininkas papusryčiauti, kaip j bulvių lauką pradėjo rinkti moterys.

— Štandien neblogai — penkiolika moterų kasa, — kalbėjo brigadininkas pirmininkui Tuskai, — jeigu dar kokta dešimtis, tai neužligo nelikių nė vienos bulvės lauke.

Brigadoje šiemet reikės nukasti 24 ha bulvių. Jeigu kasdien šiuose darbuose dalyvautų nemažiau 15 kolūkiečių, brigada savo žodį ištesėtų. Deja, kolūkyje bulviakasis neįgavo masinės spartos. Iš 106 ha lenukasta vos apie 25 ha bulvių.

Kaip ir kiekviename darbe, taip ir bulviakasyje darbų spartą lemia kolūkiečių materialinis suinteresuotumas.

— Jau antra savaitė, kaip kasame bulves, o jokio atlyginimo negauname, — skundžiasi kasėjos.

Materialinio paskatinimo priemonių netai-

kymas labai neigiamai atsiliepia į bulviakasto spartumą. Dabar visos moterys kasa lygiagrečiai. Pavyzdžiui, kolūkiečiai Smalstienė, Džiugelienė norėtų sparčiau kasti, tai kitos ima šaukti, kad nesiškubintų.

— Visvien nieko negausi, ar skubinsi ar ne, — kalba kasėjos.

— Štai pernai, kada už prikasty bulvių toną mokėjo pinigais, aš pati prikasdavau po toną bulvių, — sako kolūkiečiai Džiugelienė, — o šiemet prikask nors ir dvi tonas — gausi po lygiai.

Iš viso, bulviakasto darbai sparčiausiai vyksta tik trečioje brigadoje. O pirmoje brigadoje šis darbas dar tik pradėtas. Labai blogai kolūkio valdyba daro, nepanaudodama bulvių kasimo mašinų. O jų kolūkyje yra kelios.

Deja, jos stovi visai užmirštos. Aniai viena bulviakase stovi pačiame kolūkio kontoros kieme. Kur-ne-kur, o trečioje brigadoje, kur bulvės buvo pasodintos smėlėtoje dirvoje, bulviakasti panaudojimas duotų daug naudos.

Kolūkyje bulviakasto darbai neleistinai žlugdomi. Reikia imtis griežtesnių priemonių ir prieš tuos, kurie vengia darbo. O tokių yra. Štai kolūkiečio Leikaus šeima dar visai nedalyvavo bulvių kasime.

— Kada nusikastim savo bulves, kada eisim į kolūki, — sako Leikus.

Tai ne vienintelis pavyzdys. Tik tuomet, kada bulviakasyje dalyvaus visi kolūkiečiai, bus taikomos materialinio paskatinimo priemonės, visos bulvės bus laiku nukastos.

V. Dūdėnas



Rokiškio tarybinio ūkio Dargių skyriuje vasaros laikotarpio kiaušės laikomos gerai įrengtoje vasaros šlaitovykloje. Šioje stovykloje buvo laikoma netoli 400 kiaušiu, įskaitant ir paršelius. Grynas oras, švara, priežiūra užtikrina kiaušiu sveikatingumą, gerą jų priesvorį. Kiaules čia prižiūri dvi šėrikės: K. Strumskytė ir N. Mučinskienė.

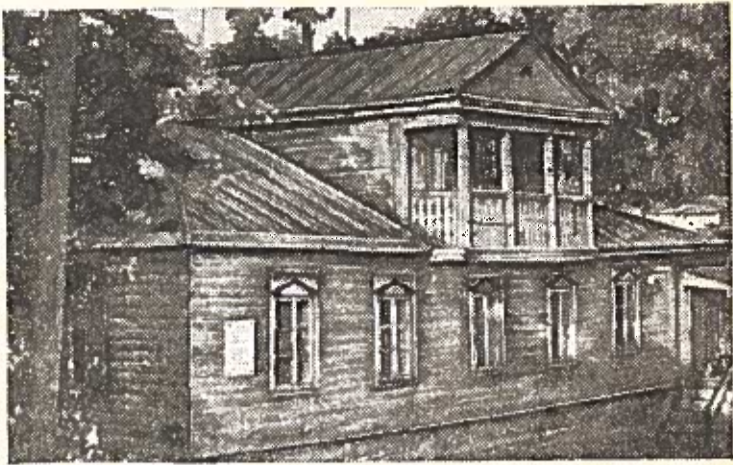
Nuotraukoje: kiaušiu šėrikė Mučinskienė su savo augintiniais.

P. Vilimo nuotr.

Atmintinos vietos

NAMAS PETRO CVIRKOS SKERSGATVYJE

Jau 1918 metų pavasarį Lietuvoje pradėjo kurtis pirmosios komunistinės organizacijos. O tu pačių metų spalio 1—3 d., bręstant revoliucinei situacijai mūsų krašte, vokiečių kariuomenės okupuotame Vilniuje, pogrindyje,



vyko Lietuvos Komunistų partijos pirmasis suvažiavimas. Šis suvažiavimas suvienijo visas tuo metu Lietuvoje veikusias komunistines organizacijas, sukūrė Komunistų partiją, išrinko jos Centro Komitetą.

Suvažiavimas nubrėžė politinę Lietuvos Komunistų partijos, kaip naujo tipo partijos, liniją. Komunistų partija, remdamasi marksizmo-leninizmo mokslu, tapo darbo žmonių vadovu kovoje už socia-

listinę revoliuciją, už Tarybų valdžią.

Pirmas suvažiavimo posėdis buvo O. Smirnovienės namuose Portovyj, dabar Petro Cvirkos, skersgatvyje, — pasakoja LKP pirmojo suvažiavimo delegatas A. Jakševičius. — Vakarė, 6—7 valandą, ankštas kambarėlis pastogėje jau buvo pilnas žmonių. Visi negalėjo eulipti, kai kam teko stovėti prieangy. Delegatai visą laiką stovėjo, nes kėdžių kambarių nebuvo. Mažą staliuką

ir tris kėdes užėmė prezidiumas. Žibalinė lempelė sklaidė silpną šviesą.

Šiame posėdyje buvo išklaustyta pirmas P. Eidukevičiaus pranešimas o'namoju klausimu...

Pažymint LKP pirmojo suvažiavimo keturiasdešimtmetį, priėmimo (žūr. nuotr.) kuriame vyko pirmasis suvažiavimo posėdis, buvo atidengta memorialinė lenta.

L. Šalčio (ELTA) nuotr.

Pirmieji į fabriką

„Lino“ fabriką rieda pakraulis mašinos su gelsvaisiais linais. Tai važiuoja „Atžalyno“ kolūkis, kuris pirmasis rajone pradėjo statyti į fabriką linus. Ir dabar dažnai tenka išgirsi tarpusavyje kalbančius brigadininkus:

— Tetsybę sako kolūkio pirmininkas, kad linai yra didelis pajamų šaltinis. Reikia juos laiku suivarkyti, neleisti supūti, kaip kad atsitikdavo anksčiau.

Nežinint blogų oro

sąlygų, pirmiausia linus pradėjo rauti ir apdirbti III laukininkystės brigada, vadovaujama brigadininko Pivoriūno Antano. Nuo jos neatsilikto ir kitos brigados.

Už šių metų linų produkciją kolūkis numato gauti virš pusantro šimto tūkstančių rublių. Moterims už nuraulą 1 arą linų kolūkis moka po 7 rub. 30 ha linų nurauta per kelias dienas.

V. Mačiulis

Mūsų medžiagos pėdsakais

„Žvalgždės“ kolūkyje neskubama“

Tokio pavadinimo straipsnyje, ilpustame šių metų Nr. 77 (1715), buvo kritikuojamas „Žvalgždės“ kolūkis. Juodupės apylinkės vykdomasis komitetas pranešė, kad dabartiniu metu imtasi rimtų priemonių susidariusiai padėčiai ištaisyti. Visi kolūkio linai nurauti, nusiųuoti ir pakloti. Sparčiai kasamos bulvės.

Skemų, Kriaunų dvarų kumetynus, Kuostų, Rangelių, Stastūnų, Kunigiškių ir kitų kaimų valsilečius. Esant kiek palankesnėms sąlygoms, buvo organizuotos profesinės darbininkų ir darbo valstiečių sąjungos. Panaši sąjunga buvo įkurta ir Kuostų kaime, į kurią įsilojo didžioji kaimo varguomenės dalis. Geriausias bičiulis šiame darbe buvo neišsemiamos energijos žmogus komunistas stuvėjas Antanas Raišis.

Palaidydamį glaudžius ryšius su plačiosiomis masėmis, visuomet rasdavome žmonių, kurie išplatindavo ašišaukumus ir kitą komunistinę literatūrą po tolimesnes Rokiškio apylinkes. Nebūdavo mūsų apylinkėje miestelių, kaimų ir net vienkiemių, kurių nebūtų nepasiekęs

spausdintas bolševikų žodis. Pačiame Rokiškyje kiekviena proga mūsų draugai išplatindavo daug ašišaukumų. Žvalgybininkai nerdavosi iš kailio, bet sugauti platintojų jiems nepavykdavo. Dažniausiai tai darydavome didesnių švenčių ar turgų išvakarėse. Sutartą vakarą susirinkdavome paskirtoje vietoje ir pasiskirstydavome rajonus. Pradžioje dainuodavome, šokdavome. Tik gerokai sulėmus išėdavome po du platinti ašišaukumų. Uždavinį įvykdę, po vieną grįždavome į savo butą. Taktikos sumetimais, grįžę namo, kiekvienas prie savo buto durų taip pat prilipdydavome ašišaukumą.

Be abejo, visas tas darbas, kurį Komunistų partijos vadovaujamas dirbo komjaunimas, bu-

vo labai atsakingas ir nelengvas. Tais laikais siautė ypatingai žiauri reakcija. Mūsų apylinkėje savo žiaurumu pasižymėjo generolas Glovackis. Šis rafinuotas budelis nužudė daug taurių liaudies žmonių. Jo suorganizuoti baudžiamieji būriai terorizavo kiekvieną žemės pakliuvusį pažangesnį žmogų. Būdavo net tokių viduramžiškų scenų, kaip kad atsilikto su Kamajų valsčiaus Aukštakalnių kaimo piliečiu Vaičioniu. 1919 m. vasarą minėtas pilietis eidamas keliu, sutiko minėtą būrį. Iš Vaičionio buvo pareikalauta, kad jis parodytų, ar turi ant kaklo rožančių. Kadangi pilietis Vaičionis jo neturėjo, jis buvo pripažintas priešvalstybinis gaivalu ir iki sąmonės netekimo išplakias.

Šelstant reakcijai,

daug kam reikėjo slapstyti. Tokuose padėtyje atsidūrė ir vienas mūsų draugas — liaudies mokyklos mokytojas Pekeliūnas. 1919 m. vidusarį Kazliškio klebonas pasikvietė pas save Pekeliūno tėvą ir pasakė, kad jo sūnui negresia joks pavojus ir kad nėra mažiausio reikalo slapstyti. Jo sūnus galįs pas jį (kleboną) ateiti, ir jis padarys viską, kad pastarasis galėtų ramiai gyventi. Pekeliūnas, tėvo prikalbėtas ir nieko blogo nemanydamas, sutarė dieną atėjo pas kleboną ir buvo tuoj pat kareiviu suimtas. Sekančią dieną jį sušaudė. Vietiniai žmonės pasakojo, kad dvasiškas tėvelis, pasitaręs „dievui ir tėvynei“, tą dieną buvęs ypatingai geros nuotakos.

Visi šie žiaurumai sukėlė mums ne baimę, o neapykantą ir didesnę pasiryžimą kovoti iki galutinės pergalės.

1920 metų rudenį aš persikėliau mokyti į Dotnuvos Žemės ir miškų ūkio mokyklą, vėliau pavadintą Žemės ūkio technikum. Šioje mokykloje taip pat buvo suorganizuota slapta komjaunimo kuopelė. Prie jos, pamenu, tuojau prisidėjo drg. K. Banys ir dar keli mokiniai. Tokiu būdu čia atsirado pirmoji komjaunimo kuopelė. Ji augo greit. Jau tų pačių metų spalio mėnesyje įvykstuose Kaune pirmojoje Komjaunimo konferencijoje man, kaip to konferencijos dalyviui, oficialiai teko atstovauti ir Dotnuvos komjaunimo kuopelę. Kiek vėliau į Dotnuvą taip pat atvyko aktyvus komjau-

nuolis P. Sklėrius, o sekančiais mokslo metais — J. Bulavas. Taip per kelis metus Dotnuvos Žemės ūkio technikumė komjaunimo kuopelė išaugo į didelį ir aktyvų būrį, kuris darė didelę įtaką minėtos mokyklos jaunimui, iš kurio tarpo išėjo nemažas skaičius žmonių, aktyviai prisidėjusių prie tarybinės santvarkos atkūrimo Lietuvoje.

Nors minėtoje mokykloje visiems moksleiviams tekdavo gyventi vienose patalpose ir mums, komjaunuoliams, visuomet tekdavo būti „ant akių“, mes vis dėlto rengdavome slaptus susirinkimus ir net parko medžių drėvėse laikėme nemažai komunistinės literatūros.

(B. d.)

PO SPALIO VĒLIAVA

4 psl. 1953 m. spalio 15 d.



Ižymus lietuviškų dainų kūrėjas

Ižymus lietuvių kompozitorius ir muzikos veikėjas Stasys Šimkus gimė 1887 m. vasario 23 d. Motiškių kaime prie Seredžiaus, skurdžioje kalvio šeimoje.

St. Šimkus mokosi Kaune. Dešimties metų būdamas, jis patenka į J. Naujelio chorą. Čia išryškėjo jo muzikiniai gabumai; jis pradeda mokytis groti vargonais. Trylikametis St. Šimkus baigia J. Naujelio vargonų mokyklą.

St. Šimkaus ankstyvos jaunystės melai sutapo su tuo reikšmingu mūsų muzikinės kultūros vystymosi laikotarpiu, kada lietuvių profesionalinė muzika ėmė lauzyti ankštus vargoninkavimo rėmus. Tam didelės reikšmės turėjo 1905 m. revoliucijos įvykiai. Tuo metu daug kur greta papriltųjų chorų pradėjo steigtis liaudies chorai, vadovaujami vietos vargoninko, mokytojo ar šiaip muzikos mėgėjo. Aštuoniolikmetis Stasys su užsidegimu renka ir užrašinėja lietuvių liaudies dainas, organizuoja choras ir jiems vadovauja, slato dramos veikalus, pats juose vaidina.

Vėliau St. Šimkus mokosi Varšuvos konservatorijoje. Po to gilinasi

SPECIALISTAS

PATARIA

Sveikata už viską brangesnė — sako liaudis. Ir kas nežino, kokį vaidmenį čia vaidina

šviežios daržovės ir bulvės, kuriose yra daug maistingų medžiagų ir įvairių vitaminų. Todėl labai svarbus kolūkių ir tarybinių ūkių ūdavinys yra laikyti šviežias bulves ir daržoves taip, kad jomis darbo žmonės būtų aprūpinami ištisus metus.

Kaip gi visų geriausiai išsaugoti gautąjį derlių, išlaikyti nemažą jo dalį iki pavasario?

Žinoma, daug kas priklauso nuo to, ar laiku nuimtas derlius. Nulmtas daržoves tuoj pat reikia pridengti lauke arba pervežti į rūsius. Ruošiant bulves laikyti, jos laukuose arba pašūreje pradžiovinamos.

Daržovės laikomos kaupuose, tranšėjose ir specialiuose rūsiuose, o bulvės — kaupuose ir rūsiuose. Į rūsius, kaupus daržovės ir bulvės sudedamos vos tik nuimtos, o į tranšėjas — kai dirvos temperatūra tranšėjos dugne nukrinta iki 5–6 laipsnių šilumos. Kaupams rekomenduojama parinkti aukštesnes, sausas vietas. Daržovių ir bulvių kaupų ilgis neribotas, plotis — du metrai; aukštis — maždaug 1,2 metro; kaupų duobės gilumas — 20 centimetrų. Rajonuose, kuriuose žiema švelni, kaupai daromi žemės pa-

viršiuje — be duobių. Bulvės, runkeliai, sėtiniai, ridikai laikomi supilti, o kiti šakniavaisiai dedami sluoksniais su švariu vidutinės drėgmės smėliu arba lengva žeme.

Kaupų ir tranšėjų temperatūrą reikia stebėti termometrais, kurių vienas dedamas po dangą, o kitas — apatiname daržovių sluoksnyje.

Kaupuose, kuriuose daržovės nėra susluoksniuotos su smėliu, naudojama ventilacija — 25x25 centimetrų angelė, pridengta žabais, arba tinklinis vamzdis išilgai viso kaupų. Vamzdžio galai išeina už dangos skersgaliu taip, kad lietaus vanduo nepatektų į kaupą. Kaupas taip pat vėdinamas per keterą, o ilgo šilto rudens metu naudojami ir vertikali šiluminiai vamzdžiai, kurie įstatomi 3–4 metrus vienas nuo kito. Katerai būna pridengti vien šiaudais iki pat šalčių.

Per žiemą laikomos daržovės ir bulvės iš rudens smarkiai alsuoja, išskirdamos daug šilumos ir drėgmės. Norint gauti normalią temperatūrą, kaupai ir tranšėjos dengiami keliais kartus. Jie baigiami dengti tada, kai temperatūra kaupuose su šakniavaisiais ir bulvėmis sumažėja iki 4–5 laipsnių šilumos, ko-

pūstų kaupuose — iki 3 laipsnių šilumos, o pa-praslose tranšėjose — iki 3–4 laipsnių šilumos.

Tranšėjos ir kaupai uždengiami lokiu sluoksniu: pietvakarių zonos rajonuose šakniavaisiai ir bulvės prie keteros — 40 centimetrų storio sluoksniu, apačioje — 75 centimetrų, kopūstai — 30 ir 50 centimetrų sluoksniu. Dengimui naudojama žemė, sausi šiaudai, piuvėnos, durpės ir kt. Pirmiausia paprasčiau dedami šiaudai. Kai būna sliprūs šalčiai, tranšėjos ir kaupai dar pridengiami sniegu ir mėšlu.

Geriausiai bulves ir daržoves galima išlaikyti rūsiuose. Jie laiku turi būti remontuojami, valomi, džiovinami, dezinfekuojami, sunaikinami pasitaikę griaužikai.

Rūsiuose daržovės laikomos tinkliniuose aruoduose, lentynose ir supokuotos. Runkeliai, sėtiniai, ridikai ir pasternokai sukraunami į 1-1,5 metro pločio ir 0,75 metro aukščio, maždaug 2–5 metrų ilgio šūsnis arba supilami į arodus 1,5 metro sluoksniu. Šakniavaisių sėklojai, morkos, petruškos, salieros ir ropės sukraunamos į šūsnis sluoksniais su smėliu arba žeme. Šūsnies aukštis ir plotis — nuo 0,3 iki 1 metro,

ilgis — maždaug 3 metrai. Jeigu šie šakniavaisiai laikomi neilgai, juos galima sukrauti į 20–35 kilogramų dėzes arba sukrauti į šūsnis be smėlio. Sausti maistui skirti svogūnai ir veisliniai svogūnai laikomi lentynose 0,2-0,5 metro sluoksniu, aruoduose maždaug 1,25 metro sluoksniu, arba 16–20 kilogramų dėžėse.

Vaigomieji kopūstai sukraunami lentynose kotais į viršų 3–4 galvų šūsnimis, arba 7–8 galvų piramidėmis. Šūsnies plotis — nedaugiau kaip 1,3 metro. Kopūstus laikyti galima rūsyje po 50 ir daugiau kilogramų talpos dėžėse, sukraunamose 2,5 metro aukščio šūsnimis. Sėkliniai kopūstai daugiausia laikomi lentynose, sudėti šaknimis į šūsnies vidų, arba kabunami tarp dviejų siryų. Bulvės laikomos aruoduose dviejų metrų aukščio šūsnimis. Rudenį, kol oro temperatūra dar aukšta, rūšį naktimis reikia vėdinti.

Kaupuose, tranšėjose ir rūsiuose būtina nuolat palaikyti reikiamą temperatūrą: bulvėms nuo +1 iki +3 laipsnių, šakniavaisiams sėkliniams kopūstams nuo 0 iki +1 laipsnio, vaigomiesiems kopūstams nuo -1 iki +1 laipsnio. Visoms kultūroms galimas maždaug 85–95 procentų oro drėgnumas. Ankstyvą pavasarį naudinga daržoves ir bulves persluoksnuoti. Laikomą produkciją reikia reguliariai peržiūrėti, atrinkti sugedusius šakniavaisius.

M. PALILOVAS
Biologijos mokslų kandidatas

DARŽOVIŲ IR BULVIŲ LAIKYMAS

Sportas

SPORTININKAI — DIDŽIAJAM SPALIUI

Didžiosios spalio socialistinės revoliucijos 41-ųjų metų garbei lapkričio mėn. 2 d. 12 val. prie rajono DŽDT vykdomojo komiteto patalpų bus duotas startas rajontnet estafetėi. Kiekvienas kolektyvas gali išstatyti neribotą komandų skaičių. Komandą atstovauja 4 vyrai ir 3 moterys.

Distancija suskirstyta į 7 etapus, kurių bendras ilgis 3.500 m.

I etapas. Vyrai — 1200 m. Etapo pradžia prie rajono DŽDT vykdomojo komiteto ir eina pro milicijos skyrių, LLKJS RK, aplink Tarybų aikštę, pasuka Respublikos gatve iki Daržų gatvės, Daržų gatve

iki II-ojo etapo.

II etapas. Vyrai — 800 m. Prasideda Daržų gatvėje nuo miškų ūkio stalių cecho ir eina Daržų, Sodų, Laukupio, Pandėlio gatvėmis ir baigiasi Kęstučio gatvėje prie namo Nr. 7.

III etapas. Moterys — 400 m. Prasideda Kęstučio gatvėje. Toliau eina Tičkaus gatve iki IV etapo.

IV etapas. Vyrai — 400 m. Prasideda Tičkaus gatvėje ir eina Vytauto gatve iki tilto.

V etapas. Moterys — 200 m. Vytauto gatve nuo tilto iki kino teatro.

VI etapas. Moterys — 300 m. Nuo kino teatro Vytauto gatve, Tarybų aikšte aplink skverą iki VII etapo.

VII etapas. Vyrai — 200 m. Prasideda aikštėje prie maisto produktų krautuvės ir eina aikšte iki finišo.

Iki šių metų lapkričio pradžios komandos pristatos rajono kūno kultūros ir sporto komitetui sekančio pavyzdžio vardines paraiškas.

..... sporto kolektyvo vardinė P A R A I Š K A

dalyvauti rajoninėje estafetėje, skirtoje Didžiosios spalio socialistinės revoliucijos 41-ųjų metų garbei

Eil. Nr. Pavardė, vardas, tėvo vardas Gimimo metai Kokiamė starte startuos Gydytojo viza

Nauja šaudykla
Naują šaudyklą įsirengė Daugiškio vidurinės mokyklos LDAALR organizacijos nariai, vadovaujami mokytojo Augustio. Prie naujos šaudyklos rengimo darbų daug dėmesio įdėjo R. G. Itaravičius, B. Kultys, V. Streikus ir kt. Šiomis dienomis šauliai pradės užsiėmimus.
L. Daukas

200 m. Vytauto gatve nuo tilto iki kino teatro.

VI etapas. Moterys — 300 m. Nuo kino teatro Vytauto gatve, Tarybų aikšte aplink skverą iki VII etapo.

VII etapas. Vyrai — 200 m. Prasideda aikštėje prie maisto produktų krautuvės ir eina aikšte iki finišo.

Iki šių metų lapkričio pradžios komandos pristatos rajono kūno kultūros ir sporto komitetui sekančio pavyzdžio vardines paraiškas.

..... sporto kolektyvo vardinė P A R A I Š K A

dalyvauti rajoninėje estafetėje, skirtoje Didžiosios spalio socialistinės revoliucijos 41-ųjų metų garbei

Eil. Nr. Pavardė, vardas, tėvo vardas Gimimo metai Kokiamė starte startuos Gydytojo viza

Nauja šaudykla
Naują šaudyklą įsirengė Daugiškio vidurinės mokyklos LDAALR organizacijos nariai, vadovaujami mokytojo Augustio. Prie naujos šaudyklos rengimo darbų daug dėmesio įdėjo R. G. Itaravičius, B. Kultys, V. Streikus ir kt. Šiomis dienomis šauliai pradės užsiėmimus.
L. Daukas

Baudų mėtymo mėnuo

Visasąjunginė krepšinio sekcija ir „Sportivnyje igry“ žurnalo redakcija skelbia visasąjunginį baudų mėtymo konkursą.

Konkurse gali dalyvauti visi krepšinininkai, nepaisant jų meistriškumo lygio, sportinio atskyrio ir amžiaus. Mėtomą iki pirmo nepataikymo. Kiekvienas dalyvis visose varžybose gali startuoti du kartus. Įskaitomas geriausias rezultatas.

Kiekvienos varžybos atžymimos protokolu, kurį pasirašo vyr. varžybų teisėjas.

Varžybose, krepšinininkui pataikius 27 kartus iš eilės, protokolą siūsti į rajono kūno kultūros ir sporto komitetą iki šių metų spalio mėn. 23 dienos.

A. Andriuškevičius

Už redaktorių P. MILAKNIS

Juo Jipės da bininkų kooperatyvo valgyklai skubiai reikalinga kvalifikuota virėja valgyklos vedėjos pareigoms.
Kooperatyvo valdyba



ANGLIJA. Neseniai Londono Haidparke įvyko sostinės gyventojų mitingas, praėjęs su šūkiu „Šalin rankas nuo Kinijos“.

Nuotraukoje: pasisako Anglijos taikos gynimo komiteto viceprezidentas Dikas Frimenas. Kalmano (Centrabildo) nuotr.

ITALIJA. Benamiai miega ant suolelių Genujos parke. „Ką jie darys žiemą?“ — klausia Vengrijos telegrafo agentūros korespondentas, padaręs šią nuotrauką. Vengrijos telegrafo agentūros nuotr.

